

POSTANOWIENIE

Dnia 5 lipca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku „C.” S.A. we W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi we W.
z udziałem zainteresowanych: L. D. oraz P. z siedzibą w P.
o podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne L. D.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 5 lipca 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 6 października 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 6 października 2016 r. Sąd Apelacyjny [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego we W. z dnia 28 stycznia 2016 r. i oddalił odwołanie „C.” S.A. we W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału we W. z dnia 17 grudnia 2014 r., stwierdzającej, że Spółka nie jest płatnikiem składek na ubezpieczenie zdrowotne za ubezpieczoną L. D.

W skardze kasacyjnej od powyższego wyroku odwołująca się Spółka zarzuciła naruszenie prawa materialnego przez: 1) błędną wykładnię i w konsekwencji nieprawidłowe zastosowanie art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych polegające na przyjęciu, że dla ustalenia czy praca była wykonywana na rzecz pracodawcy ubezpieczonej nie ma znaczenia, czy pracodawca ten odnosił korzyści z tytułu pracy wykonywanej przez ubezpieczoną

na podstawie zawartych ze skarżącą umów zlecenia lub że odnosił z tego tytułu korzyści w niewielkim (w porównaniu ze skarżącą) zakresie oraz uznaniu, że praca ubezpieczonej była wykonywana na rzecz jej pracodawcy, mimo że praca wykonywana na podstawie umów zlecenia nie pozostawała w bezpośrednim związku z ewentualnym ich rezultatem otrzymywanym przez pracodawcę, jak też interpretacji art. 8 ust. 2a ustawy systemowej w sposób sprzeczny z jego funkcją i celem; 2) niewłaściwe zastosowanie art. 6 k.c. w związku z art. 300 k.p. polegające na uznaniu, że dla przyjęcia, iż pracodawca ubezpieczonej otrzymał rezultat jej pracy wykonywanej na mocy umów zlecenia zawartych ze skarżącą wystarczające było wykazanie przez organ rentowy takiej możliwości bez wykazania, że takie otrzymanie rezultatu przez pracodawcę rzeczywiście miało miejsce,

Wskazując na powyższe skarżąca Spółka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie odwołania w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono: I. występowaniem istotnych zagadnień prawnych, a mianowicie: 1) jak należy rozumieć użyte w art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych sformułowania „wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy, z którym ubezpieczony pozostaje w stosunku pracy” - czy wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy oznacza świadczenia jakiegokolwiek pracy, której wynik choćby w drobnym zakresie jest otrzymywany przez pracodawcę ubezpieczonego, czy też konieczne jest, by praca ta była wykonywana na rzecz pracodawcy w przeważającej części; 2) czy dla przyjęcia, że praca jest wykonywana na rzecz pracodawcy wystarczające jest, by beneficjentem tej pracy był pracodawca choćby przypadkowo, czy konieczne jest, aby była ona celowo (umyślnie, choćby jednak w sposób niejawną) dla niego świadczona, na co wskazuje literalna wykładnia terminu „na rzecz” (czyli dla kogoś); 3) czy przy interpretacji pojęcia „pracy na rzecz pracodawcy” pod uwagę powinna być brana ocena, w jakim stopniu danemu podmiotowi wykonywana przez ubezpieczonego praca przynosi korzyści; 4) czy w przypadku, gdy pracownik ma kilku pracodawców i praca przez niego wykonywana w ramach umowy z podmiotem trzecim jest pracą, którą otrzymuje każdy z jego pracodawców, każdy z

nich powinien odprowadzać składki, a tym samym, czy składki mogą być opłacane wielokrotnie z tego samego tytułu; 5) jaka interpretacja art. 8 ust. 2a ustawy systemowej nie będzie stała w sprzeczności z postanowieniami Konstytucji; II. potrzebą wykładni przepisów wywołujących rozbieżność w orzecznictwie sądów, a mianowicie ustalenie, czy przy ocenie, że praca wykonywana jest na rzecz pracodawcy powinno być wzięte pod uwagę kryterium korzyści, czy też nie.

Jako wartość przedmiotu zaskarżenia skarżąca wskazała kwotę 1.176 zł, podnosząc, że sprawa ma charakter sprawy o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, co stanowi o dopuszczalności skargi kasacyjnej (art. 398² § 1 k.p.c.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty, oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyrażano pogląd, że sprawa „o składki na ubezpieczenie zdrowotne”, w której organ rentowy ustalił „zerową” podstawę wymiaru składek na to ubezpieczenie i - w konsekwencji - określił „zerową” wysokość składki (z tej racji, że osoba zainteresowana nie podlegała ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umowy cywilnoprawnej zawartej z podmiotem trzecim w okolicznościach, o których stanowi art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych) jest w istocie sprawą „o podleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu” (por. postanowienia z dnia 19 lutego 2013 r., II UZ 129/12, LEX nr 1427732; z dnia 14 maja 2013 r., II UZ 19/13, LEX nr 1427734; z dnia 14 maja 2013 r., II UZ 17/13, LEX nr 1427733; z dnia 17 maja 2013 r., II UZ 20/13, LEX nr 1555546; z dnia 17 maja 2013 r., II UZ 21/13, LEX nr 1619028; z dnia 17 maja 2013 r., II UZ 22/13, LEX nr 1619029 i z dnia 6 czerwca 2013 r., II UZ 39/13, LEX nr 1331303). Zajmowano również stanowisko, że sprawa z odwołania od decyzji organu

rentowego, w której ustalono „zerową” podstawę i „zerowy” wymiar składek na ubezpieczenie zdrowotne - z uwagi na niepodleganie danej osoby ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu umów cywilnoprawnych zawartych z osobą trzecią, na podstawie których ta osoba wykonywała pracę na rzecz swojego pracodawcy - nie jest sprawą o objęcie ubezpieczeniem zdrowotnym i w konsekwencji dopuszczalność skargi kasacyjnej w takiej sprawie jest uzależniona od wartości przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienia z dnia 16 lutego 2017 r., II UZ 76/16, LEX nr 2242372 oraz z dnia 12 października 2017 r., II UZ 60/17, LEX nr 2382426).

Rozbieżność tę rozstrzygnęła uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., III UZP 9/17 (LEX nr 2496256), w której przesądzono, że sprawa z odwołania od decyzji organu rentowego ustalającej „zerową” podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne z uwagi na niepodleganie ubezpieczeniu zdrowotnemu z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące zlecenia (art. 66 ust. 1 pkt e ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych; jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1938), jest sprawą, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c.).

Skoro wartość przedmiotu zaskarżenia oznaczona w niniejszej skardze kasacyjnej jest niższa od kwoty wymienionej w art. 398² § 1 zdanie pierwsze *in fine* k.p.c., to taka skarga nie jest dopuszczalna, wobec czego podlega odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c.